

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Mostě rozhodl samosoudkyní JUDr. Radkou Heresovou ve věci

žalobkyně:

[redacted], narozená [redacted]
bytem [redacted]
zastoupená advokátkou JUDr. Michaelou Kindlovou
sídlem Blatenská 3218, 430 01 Chomutov

proti

žalovanému:

[redacted], narozený [redacted]
bytem [redacted]

pro: zvýšení výživného na zletilou osobu

takto:

- I. Vyživovací povinnost žalovaného k žalobkyni, dosud stanovená částkou 150 Eur měsíčně, se počínaje dnem 1. 9. 2016 zvyšuje na 250 Eur měsíčně. Výživné je splatné vždy do každého 10. dne v měsíci. Tím se mění rozsudek soudu první instance č. 2 v Huelva ze dne 22. 9. 2006 č. 210/06.
- II. Nedoplatek výživného za dobu od 1. 9. 2016 do 16. 9. 2020 ve výši 4 900 Eur je žalovaný povinen zaplatit žalobkyni do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Žalovaný je povinen nahradit žalobkyni náklady řízení ve výši 28 459 Kč, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupkyně žalobkyně JUDr. Michaely Kindlové, advokátky se sídlem v Chomutově.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se domáhala zvýšení výživného z původně stanovených 150 Eur na 250 Eur měsíčně od 1. 9. 2016. Žalobu zdůvodnila tím, že španělským soudem bylo naposledy rozhodnuto o výživném v roce 2006, tedy v době, kdy jí bylo pět let. Po dokončení základní školy absolvovala v letech 2016 až 2020 střední školu – Ekonomické lyceum a po maturitě byla přijata na vysokou školu. Výživné ve výši 150 Eur neodpovídá jejím aktuálním potřebám, které nejpozději se zahájením středoškolského studia podstatně vzrostly. Otec výživné nehradí, o její potřeby nejeví zájem. Veškeré potřeby jí hradí matka, která má další dvě děti. S žalovaným se setkala v roce 2019 ve Španělsku, informoval ji, že pracuje jako předák úklidové společnosti v [REDAKCE], přislíbil uhradit dlužné výživné. Dlužné výživné, ani běžné výživné však neuhradil a nadále jí nic neplatí.
2. Žalovaný se k žalobě nevyjádřil. K nařízenému jednání se nedostavil. O jeho konání byl informován prostřednictvím dožádaného soudu ve Španělsku, který mu doručil předvolání. Žalovaný nereagoval ani na výzvu k vyjádření, která mu byla doručena spolu s předvoláním dne 29. 7. 2020. Soud proto věc projednal a rozhodl v jeho nepřítomnosti.
3. V řízení je mezinárodní prvek, neboť jeho účastníci mají bydliště na území dvou různých států, které jsou členy Evropské unie (Španělsko a Česká republika). Soud proto nejprve posoudil, zda je ve věci příslušný rozhodovat, a pokud ano, podle kterého právního předpisu bude věc posuzovat. Ve smyslu článku 1 nařízení Rady (ES) č. 4/2009 o příslušnosti, rozhodném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí a o spolupráci ve věcech vyživovací povinnosti se na obě řešené otázky vztahuje citované nařízení. Příslušnost dovodil soud z článku 3 písm. b) nařízení, podle něhož je příslušný soud místa, v němž má oprávněný místo obvyklého pobytu. Právo rozhodné pro otázky vyživovacích povinností se v členských státech, které jsou vázány Haagským protokolem ze dne 23. listopadu 2007 o právu rozhodném pro vyživovací povinnosti (dále jen „Haagský protokol z roku 2007“), určuje v souladu s uvedeným protokolem. Haagský protokol pak odkazuje na použití právního řádu oprávněného, tedy ve věci je třeba použít právních předpisů České republiky.
4. O vyživovací povinnosti žalovaného (otce) k žalobkyni bylo naposledy rozhodnuto rozsudkem soudu první instance č. 2 v Huelva (Španělsko) ze dne 22. září 2006, jímž bylo současně rozvedeno manželství rodičů žalobkyně. Výživné bylo stanoveno ve výši 150 Eur měsíčně na každé ze dvou tehdy nezletilých dětí. Soud vycházel ze zjištění, že matka žalobkyně byla na placené rodičovské dovolené, příjem otce činil 1 200 až 1 300 Eur měsíčně, výživné bylo stanoveno v rozsahu 25 % z jeho příjmů, celkem ve výši 300 Eur měsíčně na obě děti. Soud zohlednil nízký věk dětí a zdůraznil, že s jejich rostoucími potřebami bude třeba v budoucnu platit více.
5. Ze spisu vedeného Okresním soudem v Mostě pod sp. zn. 19 P 55/2007 vyplynulo, že žalovaný výživné na žalobkyni řádně neplatil, její matka se v minulosti pokusila výživné vymoci prostřednictvím Úřadu pro mezinárodněprávní ochranu dětí v Brně. Ve vymáhání nebyla úspěšná. Rozsudek španělského soudu byl jednou změněn, a to v části upravující styk dětí s otcem.
6. Z výpovědi žalobkyně a z potvrzení Vyšší odborné školy ekonomické, sociální a zdravotnické bylo zjištěno, že žalobkyně od září 2016 do června 2020 studovala střední školu – Obchodní akademii v [REDAKCE]. V červnu 2020 úspěšně odmaturovala. Od září 2020 je studentkou tříletého bakalářského oboru „cestovní ruch“ na Vysoké škole polytechnické v [REDAKCE]. Veškeré výdaje spojené se studiem i s běžnými potřebami hradí matka a její partner žijící s nimi ve společné domácnosti. Otec jí ničím nepřispívá, a to ani výživným v dosud stanovené výši 150 EUR. Z výpovědi žalobkyně vyplynulo, že první dva roky střední školy se stravovala ve školní jídelně, obědy stály 600 Kč měsíčně, chodila na doučování z angličtiny, za které platila nejprve 250 Kč, později 300 Kč za hodinu. Přispívala na maturitní ples, na příspěvcích postupně zaplatila 4 000 Kč. Nosila rovnátka, za které matka uhradila celkem 10 000 Kč. Za vypůjčení šatů na maturitní

ples zaplatila dalších 5 000 Kč. Ve druhém ročníku se zúčastnila cyklistického kurzu, za který bylo uhrazeno 2 700 Kč, později dvou zahraničních (školou pořádaných) zájezdů za 24 000 Kč (2 x 12 000 Kč). V souvislosti se studiem bylo nutno pořídit notebook, za něj bylo uhrazeno 15 187 Kč. Výdaje žalobkyně spojené se studiem na vysoké škole vzrostou, matka jí bude poskytovat kapesné ve výši 5 000 Kč měsíčně, tato suma by měla pokrýt náklady spojené s ubytováním na koleji (3 700 Kč) a se stravou (1 300 Kč). Další pravidelné výdaje budou spojené s cestami mezi [REDAKCE] a [REDAKCE], s městskou hromadnou dopravou (100 Kč měsíčně). Pravidelné výdaje spojené s nákupem hygienických potřeb, ošacení a obuvi žalobkyně jsou „obvyklé“ a odpovídající věku. Po zdravotní stránce je žalobkyně v pořádku, užívá antikoncepci, za kterou platí cca 2 400 Kč ročně.

7. V řízení bylo dále zjištěno, že matka žalobkyně byla do června 2020 na rodičovské dovolené, neboť jí přibyla jedna vyživovací povinnost k synovi – [REDAKCE], nar. 1 [REDAKCE]. V té době probírala rodičovský příspěvek ve výši 6 200 Kč a brigádně si přivydělávala u společnosti [REDAKCE] (maximálně do 5 000 Kč měsíčně). Po ukončení rodičovské dovolené nastoupila jako asistentka v advokátní kanceláři, kde si vydělá cca 13 000 – 14 000 Kč měsíčně, nadále má omezený příjem z brigády u společnosti [REDAKCE]. Všichni žijí ve společné domácnosti s partnerem matky a otcem nejmladšího dítěte [REDAKCE], který je v invalidním důchodu.
8. K poměrům žalovaného se pro jeho nespolupráci a nesoučinnost nic zjistit nepodařilo. Z výpovědi žalobkyně vyplynulo, že se s ním setkala v roce 2019 ve Španělsku, kdy jí vyprávěl, že se mu daří dobře, dva roky pracuje jako předák velké uklízecké firmy v [REDAKCE]. Žije ve společné domácnosti s partnerkou, s níž má dceru. Má tedy celkem tři vyživovací povinnosti. Žalobkyně uvedla, že jí žalovaný ničím nepřispívá a neprojevuje o ní zájem. Nejsou v žádném kontaktu.
9. Podle § 163 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen o. s. ř.) rozsudek odsuzující k plnění v budoucnu splatných dávek nebo k plnění ve splátkách je možno na návrh změnit, jestliže se podstatně změnila okolnosti, které jsou rozhodující pro výši a další trvání dávek nebo splátek. Nestanoví-li zákon jinak, je změna rozsudku přípustná od doby, kdy došlo ke změně poměrů.
10. Podle § 922 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen o. z.) lze výživné přiznat ode dne zahájení soudního řízení, u výživného pro děti i za dobu nejdéle tři let zpět od tohoto dne.
11. Podmínkou pro změnu původního rozhodnutí o výživném je změna poměrů, teda změna skutečností rozhodujících pro určení výživného. Soud se proto nejprve zabýval tím, zda se změnila poměry a zda tato změna odůvodňuje nové rozhodnutí o výživném.
12. Od poslední úpravy výživného uplynulo čtrnáct let, žalobkyně v mezidobí dospěla, absolvovala základní a střední školu, v letošním roce nastoupila ke studiu vysoké školy. Je bez pochyb, že v jejích poměrech došlo k podstatné změně poměrů spočívající v navýšení potřeb. Ke změně došlo i na straně rodičů, tedy osob povinných výživou vůči žalobkyni. Matce i otci přibyla vyživovací povinnost, žalovanému se narodila dcera ze soužití s nynější partnerkou, stejně tak matce žalobkyně se narodilo další dítě – nezletilý [REDAKCE], narozený 1 [REDAKCE]. Jsou tedy splněny podmínky pro změnu původního rozhodnutí.
13. Podle § 913 odst. 1 o. z. jsou pro určení rozsahu výživného rozhodné odůvodněné potřeby oprávněného a jeho majetkové poměry, jakož i schopnosti, možnosti a majetkové poměry povinného.
14. Podle § 916 o. z. neprokáže-li v řízení o vyživovací povinnosti rodiče k dítěti osoba výživou povinná soudu řádně své příjmy předložením všech listin a dalších podkladů pro zhodnocení majetkových poměrů a neumožní soudu zjistit ani další skutečnosti potřebné pro rozhodnutí zpřístupněním údajů chráněných podle jiného právního předpisu, platí že průměrný měsíční

příjem této osoby činí pětadvacetinásobek částky životního minima jednotlivce podle jiného právního předpisu.

15. Žalovanému bylo doručeno usnesení s výzvou k vyjádření, v němž mu bylo, mimo jiné, uloženo uvést kolik má dětí, jaký je jeho měsíční příjem, kde a jako co pracuje a jaká je jeho mzda, jaký vlastní majetek. K vyjádření mu byla poskytnuta lhůta 30 dnů od doručení usnesení. Usnesení mu bylo doručeno 29. 7. 2020, žalovaný na něj nereagoval. K nařízenému jednání se nedostavil. V souhrnu jde o chování popsané v § 916 o. z., kdy žalovaný jako osoba výživou povinná neumožnila zjistit skutečnosti potřebné pro rozhodnutí o výživném. Soud proto pro účely rozhodnutí o výživném vycházel z domněnky, že průměrný měsíční příjem žalovaného činí 25x částku životního minima pro jednotlivce. Životní minimum pro jednotlivce činilo podle zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, do 31. 3. 2020 – 3 410 Kč, od 1. 4. 2020 činí 3 550 Kč. Základem pro určení výše výživného byl proto měsíční příjem žalovaného ve výši 85 250 Kč, resp. 88 750 Kč.
16. Soud dospěl k závěru, že vyživovací povinnost žalovaného k žalobkyni dosud trvá, neboť žalobkyně řádně pokračuje ve studiu a připravuje se na budoucí povolání. V době od 1. 9. 2016 do 30. 6. 2020 byla středoškolskou studentkou, bezprostředně poté byla přijata ke studiu bakalářského studia na vysoké škole.
17. Při úvaze o výši vyživovací povinnosti žalovaného k žalobkyni vzal soud v potaz potřeby žalobkyně, které nebyly nijak přemrštěné, odpovídaly a dosud odpovídají jejímu věku, finanční náročnost studia na střední škole spojeného s nutností absolvovat cyklistický kurz, lyžařský výcvik, výuku cizích jazyků, v závěru též maturitní ples. Žalobkyně se zúčastnila dvou zahraničních zájezdů organizovaných školou, výdaje spočívaly nejen v úhradě jejich ceny (24 000 Kč), ale též v poskytnutí kapesného. Žalobkyně navíc navštěvovala soukromé lekce angličtiny, za které platila jednou týdně 250 Kč, později 300 Kč. V současné době je žalobkyně studentkou vysoké školy, výdaje spojené s ubytováním a stravou činí nejméně 5 000 Kč, další zvýšené výdaje tvoří výdaje za učebnice. Jen v úvodu studia bylo nutno za učebnice vynaložit 3 700 Kč. Je obecně známo, že běžné výdaje vysokoškolského studenta zahrnující i náklady za dopravu, činí nejméně 10 000 Kč měsíčně. Soud vzal v úvahu, že oba rodiče žalobkyně mají další dvě vyživovací povinnosti, oba mají celkem tři děti. Matka žalobkyně byla v době od května 2017 do června 2020 na rodičovské dovolené, její příjem byl tvořen rodičovským příspěvkem ve výši 6 200 Kč a příjmem z brigády ve výši do 5 000 Kč. Od července 2020 je zaměstnána, její příjem ze zaměstnání činí 13 000 -14 000 Kč měsíčně, nadále má možnost brigádního přivýdělku. Po skončení rodičovské dovolené se tedy její příjem zvýšil. Matka žalobkyně žije ve společné domácnosti s otcem nezletilého [REDAKCE], veškeré potřeby žalobkyně saturuje ze svých příjmů, jakož i z příjmů partnera - otčima. Matka žalobkyně jí poskytuje bydlení, stravu a v rámci omezených možností hradí vše, co souvisí s jejím studiem. Žalovaný zůstal v průběhu řízení nečinný a soud vzal pro účely stanovení výživného za prokázané, že je schopen dosahovat výdělku shora uvedeného (85 250 Kč, resp. 88 750 Kč). Vzal v úvahu, že se na výživě žalobkyně nijak nepodílel a nepodílel ani v minulosti, na běžném výživném mu vázne vysoký dluh. Soud stanovil výživné ve výši požadované žalobkyní, tedy ve výši 250 EUR měsíčně. Výživné v této výši je minimem toho, co by žalovaný měl žalobkyni poskytovat a bez pochybností odpovídá jeho možnostem a schopnostem.
18. Soud dospěl k závěru, že k významné změně poměrů odůvodňující zvýšení výživného došlo ke dni 1. 9. 2016, kdy žalobkyně zahájila středoškolské studium. Z toho důvodu bylo výživné zvýšeno právě od tohoto dne. Za dobu od 1. 9. 2016 do rozhodnutí soudu, tedy do dne 16. 9. 2020 bylo vyčísleno dlužné výživné (nedoplatek) ve výši 4 900 EUR, které je žalovaný povinen žalobkyni zaplatit do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.
19. O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 142 odst. 1 občanského soudního řádu, s přihlédnutím k tomu, že žalobkyně byla ve věci zcela úspěšná tak, že žalovaný je povinen

nahradit jí účelně vynaložené náklady řízení – náklady za právní zastoupení. Za tři úkony právní pomoci (příprava a převzetí zastoupení, sepsání žaloby a ústní jednání) jí byla přiznána odměna ve výši 3 x 7 540 Kč, za tři paušální náhrady hotových výdajů – 3 x 300 Kč, náhrada za daň z přidané hodnoty činí 21 % ze součtu odměny a paušálních náhrad – 4 939 Kč. Celková výše přiznaných nákladů řízení činí 28 459 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení, a to ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem, prostřednictvím Okresního soudu v Mostě. Odvolání je třeba podat ve dvojím vyhotovení.

Výrok I. rozsudku je předběžně vykonatelný.

Nesplní-li žalovaný povinnosti uložené mu tímto rozsudkem, může se žalobkyně domáhat po jeho právní moci výkonu rozhodnutí.

Most 16. září 2020

JUDr. Radka Heresová v. r.
samosoudkyně